

HUSLAB	PALVELUTUOTANTO, TOIMINTAOHJE
	Sivu 1(1)
	Versio: 10.3.2016
PREANALYTIKKA	Laatija(t): Hannele Kangas 10.3.2016
Potilaan esivalmistelu	Tarkastaja(t): Outi Itkonen, Esa Hämäläinen 14.3.2016
Tiettyä vuorokauden aikaa vaativat tutkimukset	Hyväksyjä: Tiina Mäki 11.4.2016
	Katselmoitu: -

Tiettyä vuorokauden aikaa vaativat tutkimukset

Taulukossa on lueteltu tutkimukset, joissa vuorokausivaihtelu vaikuttaa tulokseen. Tiettyä vuorokauden aikaa vaativat tutkimukset otetaan annettuina aikoina mikäli mahdollista. Jos näyte otetaan suositusaikojen ulkopuolella, lisätään näytteenoton kommenttina ”Näyte otettu suositusaikojen ulkopuolella” (vakiolausunto ULK), poikkeuksena S-TSH, jota ei tarvitse kommentoida, koska siitä muodostuu automaattilausunto.

Koodi	Lyhenne	Tutkimuksen nimi	Paasto	Näytteenoton ajankohta
1085	S -Adioni	Androstendioni	Ei	Klo 8 -12. Jos kuukautiskierto, näyte kierron 4.-7. vrk.
1036	S -Aldos,M	Aldosteroni, makuu	Kyllä	Noin klo 8, yön paaston jälkeen.
1037	S -Aldos,P	Aldosteroni, pysty	Kyllä	Noin klo 10, kahden tunnin liikkumisen jälkeen.
2993	P -AdrNor	Adreanaliini ja noradrenaliini	Kyllä	Aamunäyte klo 7-8, jolloin potilas on ollut makuulla ja paastonnut edellisestä illasta
1020	P -ACTH	Adrenokortikotropiini	Kyllä	Aamunäyte klo 7-10; iltanäyte klo 20 (klo16). Ilta-arvo n. 50% aamuarvosta.
1222	S -DHEA	Dehydroepiandrosteroni	Ei	Klo 9-12 suositeltava. Vuorokausivaihtelu kortisolin kaltainen.
3166	S -DHEAS	Dehydroepiandrostendioni, sulfaatti	Ei	Klo 9-12 suositeltava. Vuorokausivaihtelu kortisolin kaltainen, mutta erot aamu- ja iltarvojen välillä vain n. 20%.
1235	S -11Dok	Deoksikortisoli (11-)	Kyllä	Klo 8-9
4529	fP-Fe	Rauta	Kyllä	Klo 7-9 suositeltava; arvot laskevat iltapäivään n. 50%.
1644	S -17HPROG	Hydroksiprogesteroni (17-)	Ei	Klo 8-9 (kellonaika ei ole kriittinen)
6151	S-Hepsid	Hepsidiini	Suosittelava	Näyte otetaan aamulla ennen klo 10.
2129	S -Korsol	Kortisoli	Ei	Aamunäyte klo 7 - 9; iltanäyte klo 20 (aikaisintaan klo 16). Ilta-arvo n. 25-50% aamuarvoa matalampi.
20023	Sa-Korsol	Kortisoli, sylki	Ei	Sylkinäyte kerätään iltayöstä klo 23 – 24.
3594	S -Osteoca	Osteokalsiini	Ei	Aamulla viimeistään klo 8 - 9. Pitoisuus korkeimmillaan aamulla.
2507	S -PRL	Prolaktiini	Ei	Klo 10-14. Päivällä fysiologinen variaatio pienimmillään; arvot aamulla korkeammat kuin päivällä.
3627	fP-Renin-M	Reniini, makuu	Kyllä	Noin klo 8, yön paaston jälkeen.
3628	fP-Renin-P	Reniini, pysty	Kyllä	Noin klo 10, kahden tunnin liikkumisen jälkeen.
2735	S -Testo	Testosteroni	Ei	Miehillä näyte otetaan aamunäytteenä, johtuen vrk-aikavaihtelusta. Testosteronin pitoisuus on miehillä korkea aamupäivällä, laskee jo iltapäivän aikana merkittävästi. Illalla pitoisuus on keskimäärin 30% matalampi verrattuna aamuarvoon. Naisilla näyte otetaan mieluiten kierron 5.-8. vrk
2832	S -TSH	Tyreotropiini	Ei	Klo 7-14. Automaattikommentti klo 14-7 välillä. Pitoisuus on korkeimmillaan yöllä ja aikaisin aamulla ja laskee iltapäivää kohden.